

۱- گزینه «۲» - قضایای شرطی متصل و منفصل از نظر نسبت یا کیفیت به موجه و سالبه تقسیم می‌شوند که در کتاب درسی منطق دهم تنها قضایای شرطی موجه بررسی شده‌اند. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قضایای شرطی به متصل و منفصل تقسیم می‌شوند که عبارت ذکر شده اگرچه کامل نیست ولی در مورد شرطی متصل درست است.

گزینه «۳»: هرگاه ساختار قضیه شرطی، به صورت اگر ... آن‌گاه ... باشد شرطی متصل و اگر به صورت یا ... یا ... باشد شرطی منفصل است.

گزینه «۴»: قضیه در تقسیم اول از نظر حکم و قضاوت انجام گرفته در آن به حملی و شرطی تقسیم می‌شود که در قضیه حملی حکم قطعی است و در قضایای شرطی حکم مشروط است. (لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی)

۲- گزینه «۱» - قضیه شرطی متصلی است که ساختار صوری یعنی شکل ظاهری قضیه شرطی متصل (اگر ... آن‌گاه ...) رعایت نشده است زیرا اولاً به جای لفظ اگر یا آن‌گاه از لفظ در صورتی که برای ادات شرط استفاده شده ثانیاً جای مقدم و تالی در عبارت به لحاظ گفتاری عوض شده است. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۴»، «۳» و «۲» عبارت‌ها و تعبیرهای کتاب درسی در مورد قضیه شرطی متصل هستند.

(لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی - قضایای شرطی متصل در مکالمات روزمره)

۳- گزینه «۳» - قضیه منفصل «انوا در هنگام پخت نان یا برای خودش می‌پزد یا برای دیگری، به صورتی است که محال است در هنگام پخت برای هیچ‌کس پخت نکند و ممکن است هم برای خودش پخت کند و هم برای دیگران. به این گونه قضایا که غلط بودن هر دو محال است ولی درست بودن هر دو یا درست بودن یک طرف و غلط بودن طرف دیگر ممکن است، قضایای مانعة الرفع یا مانعة الخلو می‌گویند که قابل جمع در صدق و غیرقابل جمع در کذب هستند. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مانعة الجمع است یعنی غیرقابل جمع هم صدق و قابل جمع در کذب

گزینه «۲»: منفصل حقیقی است یعنی غیرقابل جمع هم در صدق و هم در کذب هر دو

گزینه «۴»: مانعة الجمع است یعنی غیرقابل جمع در صدق هر دو و قابل جمع در کذب

(لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی - انواع شرطی منفصل)

۴- گزینه «۳» - قیاس استثنایی متصل ۴ حالت دارد که ۲ حالت آن معتبر است (وضع مقدم و رفع تالی) و ۲ حالت آن نامعتبر است (رفع مقدم و وضع تالی). گزینه «۳»، رفع تالی است پس جزو صورت‌های معتبر قیاس استثنایی متصل است. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وضع تالی است و نامعتبر

گزینه «۲»: وضع تالی است و نامعتبر

گزینه «۴»: رفع مقدم است و نامعتبر (لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی - فعالیت تکمیلی)

۵- گزینه «۴» -

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وضع تالی مغالطه است نه قیاس

گزینه «۲»: از اثبات تالی اثبات مقدم نتیجه‌گیری شود مغالطه وضع تالی است نه قیاس

گزینه «۳»: رفع تالی قیاس است نه مغالطه (لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی - قیاس استثنایی اتصالی)

۶- گزینه «۲» - هرگاه در بحث و مناظره از پذیرفته شده‌ها و مسلمات طرف مقابل برای غلبه بر او استفاده کنیم تا به نتیجه دلخواه برسیم این شیوه استدلال، جدل نام دارد. در جدل هدف غلبه بر دیگران است. هرگاه صورت استدلال صورت درست باشد و محتوای آن نیز درست باشد استدلال، برهان است که در آن هدف دستیابی به حقیقت است. هرگاه برای وارونه کردن حق و باطل تلاش شود هدف گمراه کردن و فریب دیگران است که این شیوه که شبیه استدلال درست است ولی در واقع غلط است مغالطه نام دارد که هدف آن وارونه جلوه دادن درست و غلط یا حق و باطل است. (لطفی) (پایه دهم - درس دهم - سنجشگری در تفکر - کاربردهای استدلال)

۷- گزینه «۳» - توسل به احساسات از نوع تطمیع است. گزینه‌های «۴»، «۲» و «۱»، نوع مغالطات به‌درستی مشخص شده است.

(لطفی) (منطق دهم - درس دهم - سنجشگری در تفکر - فعالیت تکمیلی)

۸- گزینه «۳» - از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نه علم و نه احساس و نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس به تدریج این امور را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نظر دقیق و روشن درباره انسان در این دوره اولین بار از سوی افلاطون (استاد ارسطو) ابراز شده است.

گزینه «۲»: از نظر افلاطون، نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان است.

گزینه «۴»: مقصود از ناطق بودن انسان در نظر ارسطو، صرفاً سخن گفتن او نیست بلکه مقصود اصلی قوه تفکر و تعقل است یعنی انسان حیوانی است که از روی تفکر سخن می‌گوید پس فکر در سخن تجلی می‌یابد. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس نهم - چیستی انسان (۱) - الف دوره یونان باستان)

۹- گزینه «۱» - دکارت، بدن انسان را ماشین پیچیده‌ای می‌داند که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند اما این بدن حقیقت من انسان را تشکیل نمی‌دهد. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۴»، «۳» و «۲»: تعبیرهای کتاب درسی در مورد دیدگاه‌های انسان‌شناسی دکارت است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس نهم - چیستی انسان (۱) - ب) دوره جدید اروپا - معتقدین به وجود نفس)

۱۰- گزینه «۴» - ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها به انسان تک‌ساحتی (انسان فقط دارای بُعد مادی و جسمانی است) معتقد هستند و شناخت علمی را در شناخت حسی منحصر می‌کنند و معتقدند تفاوتی واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۱»: دکارت و کانت فیلسوفانی عقل‌گرا هستند که به دوره جدید اروپا مربوط شده و معتقد به وجود دو بُعد جسمانی و روحانی (بدن و روح) در انسان هستند.

گزینه «۳»: از نظر ماتریالیسم و داروینیسم انسان‌ها تفاوت واقعی با سایر حیوانات ندارند و تفاوت انسان با حیوانات دیگر صرفاً در پیچیدگی مکانیسم و ارگانیسم انسان است نه چیزی دیگر. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس نهم - چیستی انسان (۱) - انسان تک‌ساحتی)

۱۱- گزینه «۱» - فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند و آثاری از خود باقی گذاشتند. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۴»، «۳» و «۲»: تعبیرهای کتاب درسی در مورد دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره حقیقت انسان است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دهم - چیستی انسان (۲) - دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره حقیقت انسان)

۱۲- گزینه «۲» - سهروردی نفس انسان را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن‌جا است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از نظر سهروردی خداوند که نور محض است و هیچ ظلمی در او راه ندارد نور الانوار است.

گزینه «۳»: سایر مراتب وجود (غیر از نور الانوار) نور هستی خود را از نور الانوار دریافت می‌کنند اما چون نور کامل نیستند ترکیبی از نور و ظلمت‌اند.

گزینه «۴»: غیر از نور الانوار سایر مراتب وجود که صادر از نور الانوار هستند ترکیبی از نور و ظلمت‌اند نه نور محض و نه ظلمت کامل.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دهم - چیستی انسان (۲) - حقیقت نورانی نفس)

- ۱۳- گزینه «۲» - روح بر اساس مکتب حکمت متعالیه ملاصدرا، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. از نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه وحدتی حقیقی دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌های «۱»: روح براساس این مکتب چیزی ضمیمه شده به بدن نیست.
- گزینه «۳»: روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند.
- گزینه «۴»: ظرفیت روح انسان براساس دیدگاه‌های ملاصدرا، پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دهم - چیستی انسان (۲) - تا بی‌نهایت)
- ۱۴- گزینه «۳» - یکی از عوامل مهم توجه به عقل و عقلانیت و تفکر فلسفی در جهان اسلام، پیام الهی و سخنان پیامبر اکرم (ص) و عترت گرامی ایشان بود.
- گزینه‌های «۴»، «۲» و «۱»: اگر هم این عوامل نقشی داشته‌اند عوامل ثانویه هستند. (لطفی) (فلسفه (۲) دوازدهم - درس هشتم - عقل در فلسفه (۲))
- ۱۵- گزینه «۲» - از نظر فارابی و ابن‌سینا عقلی که در انسان هست و به او توانمندی اندیشیدن می‌دهد (قوه ناطقه انسان) نیز پرتوی از همان عالم عقول است که اگر عقل انسان، تربیت شود و رشد کند علاوه بر استدلال کردن می‌تواند حقایق را آن‌گونه که عقول درک می‌کند بیابد و مشاهده کند. بررسی گزینه‌های دیگر:
- گزینه‌های «۳» و «۱»: طرح بحث عالم عقول به‌عنوان واسطه‌های خداوند با عالم طبیعت در حکمت مشاء یعنی فارابی و ابن‌سینا صورت گرفته است و نمی‌توان آن را به همه فلاسفه مسلمان عمومیت داد.
- گزینه «۴»: از نظر فارابی و ابن‌سینا عالم عقول عالم فرشتگان است و عقل انسان پرتوی از عالم فرشتگان است نه برعکس.
- (لطفی) (فلسفه (۲) دوازدهم - درس هشتم - عقل در فلسفه (۲) - عقل به‌عنوان موجود متعالی و برتر از ماده)
- ۱۶- گزینه «۴» - اولین مرحله عقل، عقل هیولائی است که در این مرحله انسان هیچ ادراک عقلی ندارد اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد مانند نوزادی که تازه متولد شده است. سومین مرحله، عقل بالفعل نام دارد. در این مرحله عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار دانش‌ها را کسب کرده است. بررسی گزینه‌های دیگر:
- گزینه‌های «۲» و «۱»: عقل اول و عقل دهم به موجودات مجرد از ماده و جسم در حکمت مشاء گفته می‌شود که ده عقل یا فرشته‌ای هستند که واسطه‌های خداوند با عالم طبیعت می‌باشند.
- گزینه «۳»: تسلط بر دانش‌های کسب شده به چهارمین مرحله عقل یعنی عقل بالمستفاد مربوط می‌شود.
- (لطفی) (فلسفه (۲) دوازدهم - درس هشتم - عقل در فلسفه (۲) - عقل به‌عنوان دستگاه تفکر و استدلال)
- ۱۷- گزینه «۳» - فیلسوفان مسلمان با این‌که اساس هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌دانند. بررسی گزینه‌های دیگر:
- گزینه‌های «۲» و «۱»: رساله العشق رساله‌ای است از ابن‌سینا که در آن به تعریف عشق و نسبت عشق الهی با انسان و جهان پرداخته است.
- گزینه «۴»: فیلسوفان مسلمان اگرچه حس و شهود و همه ابزارهای شناخت را در جای خود معتبر می‌دانند ولی اساس هر اعتقاد و آیینی را در استدلال عقلی می‌دانند. (لطفی) (فلسفه (۲) دوازدهم - درس هشتم - عقل در فلسفه (۲) - عقل به‌عنوان دستگاه تفکر و استدلال - تفکر)

- ۱۸- گزینه «۱» - پس از گذشت حدود دو قرن از ظهور اسلام، حیات فلسفی در جهان اسلام به مرحله‌ای از رشد رسید که اولین فیلسوف مشهور مسلمان به نام ابویوسف یعقوب بی اسحاق ظهور کرد و حدود ۳۷۰ کتاب و رساله از خود به یادگار گذاشت. بررسی گزینه‌های دیگر:
- گزینه «۲» ابونصر فارابی مؤسس حکمت مشاء به عنوان اولین مکتب فلسفی فلسفه اسلامی در قرن سوم هجری است.
- گزینه «۳»: ابن سینا مشهورترین فیلسوف مشایی و بزرگترین مروج حکمت مشاء است.
- گزینه «۴»: ابن خلدون جامعه‌شناس بزرگ مسلمان است. (لطفی) (فلسفه ۲) دوازدهم - درس نهم - آغاز فلسفه)
- ۱۹- گزینه «۲» - فلسفه اسلامی در آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشته و متکی بر آرای ارسطو (فیلسوف یونانی) بود، از آنجا که ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیز به قیاس برهانی تکیه می‌کرد فلسفه اسلامی نیز صورت استدلالی قوی به خود گرفت. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است.
- گزینه‌های «۴» و «۳»: همه قسمت‌های گزینه‌ها نادرست است. (لطفی) (فلسفه ۲) دوازدهم - درس نهم - آغاز فلسفه - حکمای مشاء)
- ۲۰- گزینه «۳» - از نظر فارابی، انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هموعان خویش زندگی کند. این اولین مبنای وی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی است.
- گزینه‌های «۴»، «۲» و «۱»: طرح نظریه‌ها و آراء، سیاسی فارابی در نظریه مدینه فاضله پس از اجتماعی دانستن انسان به صورت فطری و ذاتی از سوی فارابی است. (لطفی) (فلسفه ۲) دوازدهم - درس نهم - آغاز فلسفه - فلسفه سیاسی فارابی)